

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **F. VP, s.r.o.**, proti žalovaným: **1) Krajský stavebný úrad v Košiciach, 2) Miestny úrad mestskej časti Košice – Šaca**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného v prvom rade č. 2004/00099 zo dňa 17. marca 2004, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č.k. 6 S 70/2005-54 zo dňa 22. februára 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 6 S 70/2005-54 zo dňa 22. februára 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením č.k. 6 S 70/2005-54 zo dňa 22.februára 2008 nevyhovel žiadosti žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Krajský súd pri posudzovaní opodstatnenosti žiadosti žalobcu o ustanovenia zástupcu z radov advokátov ako predbežnú otázku zisťoval, či pomery žalobcu odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Krajský súd bol toho názoru, že samotné daňové priznanie nepreukazuje, že právnická osoba nemá finančné prostriedky, pretože ako vyplýva z výpisu z obchodného registra, má majetok v inej forme. Žalobca v žiadosti nepreukázal, že sa do ťaživej situácie dostal v dôsledku nepredvídateľných okolností, ktoré nemajú pôvod v podnikaní, a preto nemôže splniť svoju poplatkovú povinnosť. Krajský súd dospel k záveru, že u žalobcu nie sú predpoklady na oslobodenie od súdneho poplatku, a preto jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov nevyhovel.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie; uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 2114 Sk (70,17 €). V odvolaní uviedol, že krajský súd nedostatočne zistil skutkový stav, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, odňal mu právo na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom

(čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na obligatórne právne zastúpenie podľa § 250a Občianskeho súdneho poriadku krajský súd žalobcovi zamedzil prístup k súdu. Krajský súd selektívne vybral len niektoré dôkazy (výpis z obchodného registra, daňové priznanie), ktoré však podľa žalobcu sami osebe nepreukazujú, že nemá finančné prostriedky. Súd nevykonal žalobcom navrhnuté dôkazy. Žiadne z ustanovení Obchodného zákonníka neukladá spoločnosti s rušením obmedzeným povinnosť udržiavať svoje základné imanie v okamžite dostupnej a disponibilnej forme. Zákon nevyklučuje, že toto základné imanie môže byť aj vo forme iných aktív. Poukázal na to, že ak by krajský súd pristúpil k preskúmvaniu tvrdení odvolateľky vo vzťahu k colnici, musel by sa vysporiadať so skutočnosťou, že v konaní sp. zn. 2 S 19/2003 ten istý súd s tou istou predsedníčkou senátu rozhodol rozsudkom, podstata ktorého je v súčasnosti predmetom sťažnosti k Európskemu súdu pre ľudské práva č. 36335/07.

Žalobca uviedol, že z finančných dôvodov nevedie bankové účty, nakoľko namietaným konaním orgánov štátu došlo k totálnej poruche v jej činnosti, v dôsledku ktorej od 5. októbra 2000 nevykonáva žiadne podnikateľské aktivity a od uvedeného dňa nemal ani jediné príjmy. Priložil fotokópiu potvrdenia T. b., a.s., o zrušení dvoch účtov, ku ktorému prišlo v roku 2004; v roku 2007 T. b., a.s., nevedela pre žalobcu žiaden účet.

Krajský súd sa podľa žalobcu vôbec nezaoberal nezákonným odňatím majetku žalobcu Krajským súdom v Košiciach, pretože tento majetok bol žalobcovi ulúpený súdom, násilím odňatý útočnou formou za hrozby použitia ozbrojenej sily proti zamestnancom žalobcu, ak žalobca svoj majetok neprenechá do držby správkyne konkurznej podstaty úpadcu.

Žalobca k žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov predložil dôkazy podľa svojho uváženia. Ak bol krajský súd toho názoru, že predložené dôkazy nie sú dostatočné na objektívne preskúmanie majetkových pomerov žalobcu, bolo jeho povinnosťou vyzvať žalobcu na opravu alebo doplnenie jej podania s poučením, ako má túto opravu vykonať (§ 43 Občianskeho súdneho poriadku). Krajský súd takto nepostupoval, čím hrubým spôsobom porušil procesné právo žalobcu byť poučený súdom, ako aj právo na spravodlivé a nestranné prejednanie veci (§ 5, § 1 - § 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Z obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca podaním zo dňa 17. septembra 2005 požiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov (§ 30 Občianskeho súdneho poriadku). V žiadosti sa odvolával na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sž 67/2002 (týkajúce sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia Colného riaditeľstva Slovenskej republiky), k žiadosti predložil neúplné, neoverené fotokópie daňových priznaní k dani z príjmov právnických osôb za roky 2002, 2003 a 2004; zároveň súdu navrhol, že ak jeho žiadosti vyhovie, aby zväžil možnosť ustanoviť mu za právneho zástupcu advokáta JUDr. A. T. Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 2 S 70/2005-54 zo dňa 22. februára 2008 žiadosti žalobcu nevyhovel.

Podmienky ustanovenia účastníkovi konania zástupcu z radov advokátov sú upravené v ustanovení § 30 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť zástupcu z radov advokátov, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Ustanovenie zástupcu z radov advokátov účastníkovi konania prichádza do úvahy len vtedy, ak účastník konania preukáže, že na jeho strane sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov (pomery účastníka, nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie práva). V tomto prípade súd nerozhoduje o tom, či sú splnené podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Túto otázku posudzuje iba ako predbežnú otázku.

Krajský súd v Košiciach preto správne ako predbežnú otázku vyhodnocoval, či u žalobcu existujú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 138 Občianskeho súdneho poriadku). Krajský súd dospel k záveru, že neoverené, neúplné fotokópie daňových priznaní k dani z príjmov právnických osôb za rok 2002 (žalobca predložil len prvú a tretiu stranu), 2003 (žalobca takisto predložil len prvú a tretiu stranu) a 2004 (žalobca predložil len prvú, druhú a siedmu stranu), nepreukazujú, že žalobca nemá majetok v inej forme, resp., že nemá majetok vôbec. Žalobca v tomto prípade neuniesol povinnosť tvrdenia, ktorá by odôvodňovala pozitívnu aplikáciu ustanovenia § 30 Občianskeho súdneho poriadku. Nepredložil overené, úplné fotokópie jeho daňových priznaní k dani z príjmov právnických osôb, nepredložil potvrdenie príslušného daňového úradu o majetku žalobcu.

Ak okolnosti na strane účastníka konania objektívne nepreukazovali dôvodov pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle ustanovenia § 30 Občianskeho súdneho poriadku, neznamená negatívne rozhodnutie podľa citovaného zákonného ustanovenia, že zo strany súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Vychádzajúc z uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 2 S 70/2005-54 zo dňa 22.februára 2008 ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žaloba nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovaným v prvom a druhom rade náhrada trov odvolacieho konania neprináleží (§ 224 ods. 1, § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 23. septembra 2009

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová